

**YRKESTRAFIKK
FORBUNDET**

Lakkegata 23, 0186 OSLO
Postboks 9175 Grønland
0134 OSLO

Telefon: 40 60 37 00

Telefaks: 21 01 38 51

E-post: post@ytf.no

Foretaksreg: NO 971 436 050

Samferdselsdepartementet

Deres ref.: 23/1268

Vår ref.: NA08922

Hørings svar til NOU 2023: 22 – På vei mot en bedre regulert drosjenæring Delutredning I fra Drosjeutvalget

1. Innledning

Det vises til departementets høringsnotat, NOU 2023: 22 – På vei mot en bedre regulert drosjenæring. Delutredning I fra Drosjeutvalget.

Yrkestrafikkforbundet organiserer i dag rundt 12 500 ansatte innen transportnæringen, deriblant drosjesjåfører. Vi er opptatt av at drosjenæringen skal reguleres på en måte som sikrer ordnede forhold i bransjen, og som dermed skaper trygghet og tillit for både kunder, sjåfører og samfunnet for øvrig.

Dereguleringen av drosjemarkedet i 2020 var et skritt i feil retning for å nå denne målsetningen. Det er svært positivt at diskusjonen nå har snudd, og at det utredes tiltak for å sikre ordnede forhold i drosjenæringen.

2. Løyveordning og sentraltilknytning

Yrkestrafikkforbundet deler utvalgets oppfatning om at løyveordningen i drosjetransporten er nødvendig for å ivareta viktige allmenne hensyn. Løyveplikten må utformes på en måte som stenger for potensielle smutthull og hindrer ulovlig drosjevirkksomhet. Vi er enige i utvalgets vurderinger av innholdet i det foreslåtte vilkåret til *mål om fortjeneste*.

Det er svært positivt at utvalget foreslår en sentraltilknytningsplikt for drosjeløyvehavere, og at det foreslås omfattende plikter for drosjesentralene. Vi har sett at et økende antall useriøse aktører har fått etablere seg de siste årene, noe som går utover både kunder, sjåfører og samfunnet for øvrig. Tredjepartskontrollen som oppnås gjennom sentraltilknytning er et viktig virkemiddel for å sikre en seriøs bransje med tilfredsstillende kvalitet og etterlevelse av veitrafikkregler, skattelovgivning og arbeidsrettslige standarder. For at tredjepartskontrollen skal virke effektivt i tråd med sin hensikt må det stilles tydelige krav til drosjesentralenes

plikter. Videre er det essensielt at løyvemyndighetene tildeles tilstrekkelige ressurser, slik at de aktivt kan utøve sin påleggs- og tilbakekallingsmyndighet. Dette gjør seg særlig gjeldende dersom drosjeløyvehaver selv skal stå fritt til å opprette egen sentral.

Utvalget foreslår å avgrense sentraltilknytningsplikten til drosjeløyvehavere (løyve for transport med kjøretøy registrert for inntil 9 personer). Dette innebærer at transport med turvognløyver faller utenfor kravet til sentraltilknytning, og dermed at turvognløyvehavere som i realiteten driver drosjevirkksomhet (maxitaxi) gis et unaturlig konkurransefortrinn. Yrkestrafikkforbundet er bekymret for at et slikt skille kan åpne for omgåelser av regelverket og medføre utfordringer for aktører med ordinært drosjeløyve. Yrkestrafikkforbundet mener det er viktig at aktørene som konkurrerer i det samme markedet har like rammebetingelser og konkurransevilkår. Den foreslåtte sentraltilknytningsplikten bør derfor utvides slik at den også omfatter turvognløyvehavere som i realiteten driver drosjevirkksomhet.

3. Driveplikt og antallsregulering

Yrkestrafikkforbundet ser frem til utvalgets videre utredning av en modell for antallsbegrensninger og driveplikt i neste delinnstilling. Vi mener at det bør gjeninnføres en form for antallsregulering og driveplikt, da dette er nødvendige tiltak for å sikre ordnede forhold i drosjenæringen.

Som utvalget påpeker, vil antallsbegrensninger og driveplikt bidra til å sikre samfunnets behov for tilgjengelighet, kvalitet og sikkerhet i drosjevirkksomheten. Dette er treffende tiltak for å sørge for at drosjetjenesten er tilgjengelig for alle, og at ingen blir ekskludert fra nødvendig transport. Samtidig bidrar slike tiltak til å begrense overetablering, og de negative konsekvensene dette har for miljø, trafiksikkerhet og sjåførenes trygghet i arbeidet. Antallsregulering og driveplikt vil også kunne bidra effektivt for å styrke seriøse aktører i drosjenæringen og å opprettholde nødvendig inntektssikkerhet for drosjesjåfører.

Antallsreguleringer og driveplikt er dermed tiltak som sikrer nasjonale interesser og samfunnsmessige målsetninger, herunder trafiksikkerhet, forbrukerbeskyttelse, tilgjengelighet og arbeidstakervern. Yrkestrafikkforbundet mener dette taler for at denne typen tiltak vil ligge innenfor EØS-avtalens mulighetsrom.

4. Arbeidsmiljøforhold

Arbeidsmiljøforhold i drosjenæringen behandles i neste delinnstilling. Yrkestrafikkforbundet ser også frem til resultatene av denne utredningen. Drosjenæringen er i dag preget av en rekke arbeidsrettslige utfordringer som tiden er overmoden for å bekjempe. Blant annet ser vi utnyttelse av sjåfører som reelt sett er arbeidstakere, men som blir engasjert som oppdragstakere for å omgå vernebestemmelsene i arbeidsmiljøloven. Videre ser vi omfattende utfordringer knyttet til lønn og arbeidstid. Dette er særlig et problem i overetablerte områder, da mange sjåfører avlønnes etter provisjon uten noen form for garantilønn. I arbeidet mot å sikre ordnede forhold i drosjenæringen, er det helt avgjørende med en regulering som bidrar til trygge og ryddige arbeidsforhold for sjåførene.

Oslo, 11.09.23

Nora Arnkværn
Advokatfullmektig

For Jim Klungnes
Forbundsleder